
OBSAH

Seznam zkratk	13
---------------	----

ÚVOD	14
------	----

1 Obecně o pohledávkách

1.1 Právní pohled	15
1.1.1 Pojem pohledávka z právního hlediska	15
1.1.2 Důvody vzniku pohledávky	15
1.1.3 Společné pohledávky a závazky	16
1.1.4 Smlouva jako důvod vzniku pohledávky	17
1.1.5 Náležitosti smlouvy jako právního úkonu, platnost smlouvy	17
1.1.6 Kdy musí být smlouva písemná?	18
1.1.7 Rozpor uzavírané smlouvy se zákonem, obcházení zákona a soulad s dobrými mravy	18
1.1.8 Pojem smlouva uzavíraná v tísní	19
1.2 Pohledávky v účetních předpisech	19
1.2.1 Pohledávky v účtové osnově	20
1.2.2 Ocenění	21
1.2.3 Den uskutečnění účetního případu	21
1.3 Pohledávky a daň z příjmů	21
1.4 Pohledávky – přechod z daňové evidence na vedení účetnictví	23
1.5. Pohledávky – přechod z vedení účetnictví na daňovou evidenci	26
1.6. Pohledávky a zákon o rezervách	27

2 Opravné položky k pohledávkám

2.1 Obecná charakteristika opravných položek z hlediska zákona o daních z příjmů a zákona o rezervách	28
--	-----------

2.1.1	Účetní opravné položky	31
2.2	Promlčení a prekluze, právní vymezení pojmů	32
2.2.1	Pojem prekluze, rozdíl mezi prekluzí a promlčením	32
2.2.2	Která práva se nepromlčují?	32
2.2.3	Odkdy běží promlčecí lhůta?	34
2.2.4	Promlčení při plnění ve splátkách	35
2.2.5	Promlčení u náhrady škody	35
2.2.6	Promlčení práva na bezdůvodné obohacení	36
2.2.7	Promlčení u práv z přepravy	37
2.2.8	Promlčení u práv odpovídajících věcnému břemeni	37
2.2.9	Přetržení běhu promlčecí lhůty	37
2.2.10	Promlčení úroků a opětujících se plnění	38
2.2.11	Stavění běhu promlčecí lhůty	38
2.2.12	Promlčení závazků vzniklých podle obchodního zákoníku	39
2.2.12.1	<i>Námítka započtení</i>	40
2.2.12.2	<i>Promlčení práva uskutečnit právní úkon</i>	40
2.2.12.3	<i>Uplatnění práva u soudu</i>	41
2.2.12.4	<i>Promlčení úroků z prodlení</i>	42
2.2.12.5	<i>Promlčení práv vzniklých v důsledku odstoupení od smlouvy</i>	42
2.2.12.6	<i>Promlčení práva na náhradu škody</i>	43
2.2.12.7	<i>Promlčení práv ze škody při dopravě ...</i>	45
2.2.12.8	<i>Prodloužení promlčecí doby</i>	45
2.3	Zákonné opravné položky k nepromlčeným pohledávkám splatným po 31. 12. 1994	50
2.3.1	Vymezení opravných položek k nepromlčeným pohledávkám splatným po 31. 12. 1994 v zákoně o rezervách v návaznosti na další právní normy	50
2.3.2	Vytváření opravné položky v průběhu zdaňovacího období	53
2.3.3	Příklady na tvorbu zákonných opravných položek k nepromlčeným pohledávkám splatným po 31. 12. 1994	54
2.3.4	Zrušení zákonných opravných položek k nepromlčeným pohledávkám splatným po 31. 12. 1994	57

2.4 Právní pohled – pohledávky v konkurzním a vyrovnacím řízení	61
2.4.1 Podstata vymáhání pohledávek v konkurzním a vyrovnacím řízení	61
2.4.2 Podstata konkurzního řízení	61
2.4.3 Podstata vyrovnacího řízení	61
2.4.4 Předpoklady pro prohlášení konkurzu na majetek dlužníka, pojem úpadek	61
2.4.5 Povinnost dlužníka podat návrh na prohlášení konkurzu na svůj majetek	62
2.4.6 Prohlášení konkurzu soudem	63
2.4.7 Účinky prohlášení konkurzu	63
2.4.8 Neúčinnost a odporovatelnost úkonů dlužníka	65
2.4.9 Přihláška pohledávky věřitele v konkurzu	67
2.4.10 Přezkumné jednání	68
2.4.11 Konkurzní podstata	69
2.4.12 Druhy pohledávek v konkurzu	70
2.4.13 Zpeněžení konkurzní podstaty	73
2.4.14 Kdy končí konkurzní řízení?	73
2.4.15 Konkurz s cizím prvkem	74
2.4.16 Vyrovnací řízení	75
2.4.16.1 <i>Postup vyrovnacího soudu</i>	75
2.4.16.2 <i>Účinky povolení vyrovnání</i>	76
2.4.16.3 <i>Přednostní pohledávky</i>	76
2.4.16.4 <i>Vyrovnací jednání</i>	77
2.5 Opravná položka k pohledávkám za dlužníky v konkurzním a vyrovnacím řízení	83
2.5.1 Opravná položka k pohledávkám za dlužníky v zahraničí	86
2.6 Opravné položky k pohledávkám z titulu ručení za celní dluh (§ 8b ZR)	86
2.7 Opravné položky k nepromlčeným nevýznamným pohledávkám s hodnotou do 30 000 Kč	87
2.8 Pohledávka rozložená do splátek a opravné položky	88

3 Jednorázový odpis pohledávek

3.1 Obecné vymezení	91
3.2 Pohledávky za dlužníkem v případě konkurzu	94
3.3 Pohledávky za dlužníkem, který zemřel, nebo byl právnickou osobou a zanikl bez právního nástupce	97

3.4	Pohledávky vůči subjektu, na jehož majetek je uplatňována veřejná dražba	99
3.4.1	Právní pohled	99
3.4.1.1	Právní úprava veřejných dražeb	99
3.4.1.2	Dobrovolná a nedobrovolná dražba	99
3.4.1.3	Smlouva o nedobrovolné dražbě	99
3.4.1.4	Konkurence dražby a výkonu rozhodnutí (exekuce)	100
3.4.1.5	Dražební vyhláška	100
3.4.1.6	Výtěžek dražby a jeho rozdělení	101
3.4.1.7	Třídy pohledávek v dražbě	101
3.4.1.8	Předkupní právo a věcná břemena v dražbě	101
3.4.1.9	Dobrovolná dražba	102
3.4.2	Daňové aspekty	102
3.5	Pohledávky vůči subjektu, jehož majetek je postižen exekucí	103
3.5.1	Právní pohled	103
3.5.1.1	<i>Právní úprava sloužící k vymožení pohledávky soudem nebo soukromým exekutorem</i>	103
3.5.1.2	<i>Co tvoří exekuční titul?</i>	103
3.5.1.3	<i>Jaký soud rozhoduje o výkonu rozhodnutí nebo o exekuci? Zásady soudního řízení</i>	104
3.5.1.4	<i>Podoba návrhu na výkon rozhodnutí (exekuci)</i>	105
3.5.1.5	<i>Usnesení soudu o nařízení výkonu rozhodnutí (exekuci)</i>	105
3.5.1.6	<i>Vylučovací žaloba</i>	106
3.5.1.7	<i>Ukončení řízení</i>	106
3.5.1.8	<i>Druhy výkonu rozhodnutí (exekuce)</i>	107
3.5.1.9	<i>Vzory</i>	111
3.5.2	Daňové aspekty	118
3.6	Účetní (nedaňový) odpis pohledávek	119
3.6.1	Účetní odpis pohledávky po jejím promlčení	121
3.7	Vyřazení pohledávky v daňové evidenci	122

4 Postupný odpis pohledávek

4.1	Obecná charakteristika postupného odpisu pohledávek	123
4.2	Ukončení podnikatelské činnosti	126
4.2.1	Výdaje při ukončení činnosti	126
4.2.2	Úprava základu daně	127
4.2.3	Výsledný daňový efekt	127
4.2.4	Změna způsobu uplatňování výdajů	128

5 Postoupení pohledávky

5.1	Právní pohled	131
5.1.1	Postoupení pohledávky	131
5.1.2	Které pohledávky nelze postoupit?	133
5.1.3	Oznamovací povinnost vůči dlužníkovi	133
5.1.4	Postoupení směnky	133
5.1.5	Námítky dlužníka vůči novému věřiteli	133
5.1.6	Další možnosti nakládání s pohledávkou	134
5.2	Postoupení pohledávky z daňového hlediska	136
5.2.1	Postoupení pohledávky u poplatníků, kteří vedou účetnictví	136
	5.2.1.1 <i>Postoupení pohledávky z hlediska postoupitele</i>	136
	5.2.1.1.1 <i>Postoupení pohledávky v cizí měně</i> ...	140
	5.2.1.1.2 <i>Postoupení pohledávek z titulu smluvních sankcí</i>	141
	5.2.1.1.2.1 <i>Postoupení vlastní pohledávky</i>	141
	5.2.1.1.2.1.1 <i>Postoupení vlastní pohledávky z titulu smluvních sankcí ve zdaňovacím období jejího vzniku</i>	145
	5.2.1.1.2.1.2 <i>Postoupení nakoupené sankční pohledávky (nabyté postoupením)</i>	147
	5.2.1.2 <i>Postoupení pohledávky z hlediska postupníka</i>	148
	5.2.1.3 <i>Postoupení části pohledávky</i>	150
5.2.2	Postoupení pohledávky u poplatníků, kteří vedou daňovou evidenci	151
	5.2.2.1 <i>Postoupení pohledávky u postoupitele</i> ...	151
	5.2.2.2 <i>Postoupená pohledávka u postupníka</i> ...	152

5.2.3	Postoupení pohledávky u poplatníků, kteří uplatňují výdaje procentem z příjmů a s příjmy podle § 10 ZDP	153
5.2.4	Postoupení pohledávky – nároku na poskytnutí náhrad podle zákona o půdě a podle transformačního zákona	155
5.2.4.1	<i>Postoupení pohledávky – nároku na převedení jiných pozemků podle § 11 odst. 2 zákona č. 229/1991 Sb. ..</i>	159
5.2.5	Bezúplatný převod (dar) pohledávky	160
5.2.6	Zvláštní úprava pro poplatníky, kteří s pohledávkami obchodují.....	161
5.2.6.1	Přeceňování pohledávek na reálnou hodnotu	164
5.2.7	Factoring, forfaiting	165
5.2.7.1	Příklad účtování faktoringu	167
5.3	Směnečné pohledávky. Právní pohled	168
5.3.1	Převod a přechod směnečné pohledávky	168
5.3.2	Neomezitelnost převodu směnky	168
5.3.3	Kdy lze převést směnku smlouvou o postoupení pohledávky?	168
5.3.4	Převod směnky rubopisem.....	169
5.4	Směnka v souvislosti s dodavatelsko-odběratelskými vztahy (jako platební prostředek)	171
5.5	Postoupení pohledávky z hlediska daně z přidané hodnoty	175

6 Vklad pohledávky

6.1	Právní pohled	176
6.1.1	Pohledávka jako vklad	176
6.1.2	Vklad pohledávky jako právní vztah	176
6.1.3	Kapitalizace pohledávek není výslovně upravena	176
6.1.4	Jak a kdy lze použít pohledávku společníka vůči společnosti?	177
6.1.5	Vlastnosti nepeněžitého vkladu	177
6.1.6	Použití smlouvy o postoupení pohledávky	179
6.1.7	Jak lze naložit s pohledávkou vůči společnosti?	179

6.2 Účetní a daňový pohled z hlediska poplatníků, kteří vedou účetnictví	180
6.2.1 Vklad pohledávky v cizí měně	182
6.2.2 Odpis pohledávky nebo tvorba opravné položky u pohledávek nabytých obchodní společností nebo družstvem na základě vkladu	183
6.2.3 Peněžitý vklad, jehož hodnota bude splacena zápočtem pohledávky na hodnotu vkladu nebo emisního kurzu akcií	184
6.3 Vklad pohledávky do obchodní společnosti fyzickou osobou, která vede daňovou evidenci	187
6.4 Vklad pohledávky do obchodní společnosti nebo družstva fyzickou osobou, která není účetní jednotkou a nevede daňovou evidenci	188

7 Zajištění pohledávek

7.1 Právní pohled	191
7.1.1 Smluvní pokuta	191
7.1.2 Pokuty smluvní	193
7.1.2.1 Účetnictví	193
7.1.2.2 Daň z příjmů	193
7.1.2.3 Účetní a daňové dopady při započtení pohledávek ze smluvních sankcí	195
7.2 Ručení	196
7.2.1 Právní pohled	196
7.2.1.1 Právní úprava v obchodním a občanském zákoníku	197
7.2.1.2 Bankovní záruka	199
7.2.2 Účetní a daňový pohled	201
7.3 Zástavní právo	202
7.3.1 Právní pohled	202
7.3.1.1 <i>Zajištění pohledávky zástavním právem</i>	202
7.3.1.2 <i>Zvláštní institut – podzástavní právo</i> ...	205
7.3.2 Účetní a daňový pohled	206
7.3.2.1 <i>Daň z příjmů</i>	208
7.4 Zajištění závazků převodem práva z účetního a daňového pohledu	208
7.4.1 Právní pohled	208
7.4.2 Daňový a účetní pohled	209

7.4.2.1	<i>Daň z příjmů</i>	209
7.4.2.2	<i>Daň z přidané hodnoty</i>	210
7.4.2.3	<i>Účetnictví</i>	211
7.4.2.4	<i>Konkrétní příklady</i>	212
Věcný rejstřík		217